

Nej, man bliver ikke Forræder mod et Parti ved at ombytte et Partidogme med en fri og selvstændig vunden Overbevisning, man bliver Forræder mod sit Parti paa andre Maader. Naar man f. Eks. ikke kan komme saa vidt i sit Parti, som man gerne selv vil, naar man ikke indenfor sit Parti kan blive det, man anser sig for berettiget til, og man saa enten melder sig ud og danner et nyt Parti, hvormed man bekæmper sine tidligere Meningsfæller, eller gaar over i et andet Parti, hvor man mener at kunne komme videre, ja, saa er man Forræder imod sit Parti. Hvis det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme) var her — men det er han vistnok ikke —, vilde jeg opfordre det ærede Medlem til selv at bekræfte dette, at man kan saa udmærket godt ombytte et Dogme med en Overbevisning og derved træde over fra et Parti til et andet uden i nogen Maade at blive Forræder. Det ærede Medlem for Esbjerg har jo i sin Tid været en rigtig god Højremand. Jeg har som Dreng staaet paa Horsens Torv og set den daværende Højrekaptajn Bluhme kæmpe drabeligt mod den daværende Venstreløjtnant Frederik Bajer. Jeg tvivler ikke om, at det ærede Medlem for Esbjerg, hvis han var her og hørte mig, vilde sige: Ja, det var et politisk Dogme, jeg den Gang kæmpede for, senere har jeg vundet en selvstændig fri Overbevisning, og det geraader mig ikke til nogen Forklejnelse. — Lad os se paa, hvad der i dette Øjeblik er foregaaet i Norge. Der se vi nemlig ogsaa dette, at Dogmatikerne bøje sig for det praktiske Livs Krav, for Øjeblikkets store historiske Situation. Den gamle republikanske Dogmatiker, Bjørnson, er jo i dette Øjeblik en erklæret Tilhænger af Kongedømmets Bevarelse i Norge. Jeg tror ikke, at Bjørnson af den Grund bliver erklæret for Forræder, jeg tror, at de Æselsøren, som norske Socialdemokrater have sat paa Bjørnson i den Anledning, meget hurtigt ville blive rystede af igen.

Hvis det da nu er saadan, at den højtærede Konseilspræsident og hans Parti for Øjeblikket befinde sig i en saadan Krise som den, hvori Robert Peel og hans Venner befandt sig i England for 60 Aar siden, saa er der fra vor Side kun Grund til at ønske, at denne Krise maa forløbe normalt, at der i Stedet for det gamle Dogme virkelig maa blive sat en fri og selvstændig vunden Overbevisning. Det er det eneste Ønske og det eneste Haab, som vi i dette Øjeblik anse os for berettigede til at nære. Og saa ville vi ganske vist ogsaa haabe, at naar Krisen er gennem-

gaaet, vil der være mange i Partiet, som ikke fly Ilden, men over den springe.

Nu udleverer jeg disse mine Udtalelser til behagelig Afbenyttelse for Venner og Fjender og overlader navnlig til Modstandere at afgøre, om de mene herefter at kunne bruge dem til det, de gerne ville. Jeg ved jo saa godt, hvilke Betænkneligheder der vil blive rejst mod, at jeg taler her, som jeg gør. Jeg kunde tænke mig, at Venner netop af den Sag, som jeg gerne vil føre Ordet for, hvor Lejlighed gives, Forsvarssagens gode og tilfredsstillende Ordning, ville sige: Saaledes maa du ikke tale, for du kan gøre mere Skade end Gavn derved. Jeg vil sige: den Slags Raad og den Slags Advarsler vil jeg ikke bryde mig det allerfjerneste om. Er denne Sag en god Sag, saa kan den ikke skades ved Udtalelser af den Art, og er den højtærede Konseilspræsident en god Mand og den rette Mand, kan han saavist heller ikke skades ved saadanne Udtalelser. Hvor frygtagtige maa dog ikke de Mænd være, som kunne nære nogen Bekymring i den Anledning, og hvor skranten en politisk Samvittighed maa disse Mennesker ikke have, og skulde det virkelig være fra saadanne Folks Side, fra de frygtsommes og de med den skrantne Samvittighed, at jeg skulde modtage Raad og Advarsler! Det er disse Folk, som i denne Tid faa Besøg af en gammel Gæst oppe fra Norge, en Biskop og senere Korsbroder, Nicolaus af Oslo. Han har i mange Aar drevet sit Spil deroppe i Norge, men nu har han tabt sit Spil. Nordmændene ere ikke længere, som han vilde have, de skulde være:

„Gaar til sin Gerning de norske Mænd
viljeløst vimrende, ved ej, hvorhen,
skrækker sig Hjerterne, smyger sig Sindene,

vege, som vaggende Vidjer for Vindene,
kan kun om én Ting i Verden de enes,
den, at hver Storhed skal styrtes og
stenes,

hejses som Mærke Usseldoms Klude,
sætter de Æren i Flugt og i Fald,
da er det Bisp Nicolas, som er ude,
Baglerbispen, som røgter sit Kald.“

Nej, han har tabt sit Spil oppe i Norge, og det forekommer mig, at han nu er paa en lille Visit i Danmark og prøver paa at faa opstillet sit perpetuum mobile her, efterat Apparatet er kasseret oppe i Norge.

Man har benyttet Udtalelser af mig og mine Meningsfæller paa den Maade, at man har sagt: der kunne I se, Højre udtaler sin Tillid til J. C. Christensen, sin Tro til den højtærede Konseilspræsident. Om dette